

■ GLOSSA

Ovs contaminads

DA SILVIO CAMENISCH

Oo o! Quels ovs chantunals en quellas stgatlàs dastgassan esser contaminads. Prend jau betg. Jau betg. Pertge duesan quels esser contaminads tuttenina? Avant e durant pachetar giu en stgatlàs eran noss ovs chantunals en urden. I n'ha mai dà privels da sanadad per la populaziun, din ils experts, la populaziun i dastga crair tshorvamain. Nus manegiain, in ristg ineliminabel resta adina. En noss ovs pachetads giu uschia: stgatlà en stgatlà e puspè en stgatlà è la ristga da contaminaziuns fitg fitg pitschna. Gleich Null. Autocontrolla è segir bun, fidanza en experts e fissgugent meglier.

Tge engion! Vestgeschan en pel lur ovs da vendita cumprais zanins d'ov e tshaduns. Nossa glièud na chapescha betg da quai, also ins duai svestgir ils ovs da pels, pails, fols u chapitschas e mussar els autentics. Nus avain il dretg da vesair ils ovs sco quai ch'els èn. Emprovan cun zuglim en pail da cäschar, jau manegel da zuppentar insatge. In macul uman? Tge hai jau ditg? Qua, sut las pellitschas anc uschè bellas, avrin nus tar ina serranetga cun nufs or da cornas da tshierivs chantunals, tar tuttas sa

mussa in logo fitg fitg maltgiert, odià.

Nus levàn quels ovs per nossas ludotecas, e nus levàn quels ovs per nossas bibliotecas! Il temp che l'industria d'ovs marscha uschia, cumprain nus en els en gronda quantitad. Bels ovs, ma betg industrials, betg chantunals en ludotecas e bibliotecas èn bels decors ed envidan nosa glièud pir da dretg da star a termagliar e baterlar. Noss top cudeschs en rumantschetudestg datiers in sper l'auter ed in trantergliauter – fa nagut, putgà n'èsi gea betg pli, betg en noss idioms!, anzi bunamain giavischà – savain nus leger a chasa, sche nus pudain. Nus na pudain era betg adina. Mo che nus als avain, als possedain.

Danunder derivan quels ovs contami-

nads? Cun la Cotschna si da Cuirà? Cuirà è per nus si qua uschè lunsch davent da chasa ch'igl è da bragir. Da là na lain nus nagins ovs, laschain a vus ils voss, prendain da nus ils noss. Nus na lain betg ristgar d'avair tranteren ovs dal cucu! Il cucu chantunal emprova «onn per onn vinavon» da metter ovs dal cucu en noss gnies si qua. Si qua, avain nus ditg?, entschai-va cun Tavanasa Hinter dem Bahnhof e tanscha fitg fitg lunsch si, ch'i va puspè davos giu. Nus pudain si puspè, stuain mo mangiar da noss ovs sauns e furmar bunas sugas. Noss manaders spiertals ordavant.

Ovs marschs chantunals na lain nus betg en noss gnies. Quels èn dals cucus. Nus lain dals noss. E datti gnies, datti subit cucus, e cuntrari. Tants cucus cun uffants da cucus na savain nus betg novas ch'igl avess dà pli baud. Betg tar nus. Trasora legin nus che schizunt e cunzunt clamads han mess (e mettan) ovs dal cucu en gnies esters. O o o! N'avain nus clamads betg savì, betg vulì. Ellas han vulì, avain nus vulì! Contaminads na fissan quels crai jau betg ch'i fiss da temair, ma nus na lain els betg. Betg sin Pasca.